

Velkommen!

Å BEVARE OG FORMIDLE

Fort Stanwix er et nasjonalt monument og forteller en viktig del av Amerikas komplekse historie. Mange grupper og organisasjoner, både offentlige og private, i New York og over hele østkysten av USA, jobber med parken for å fortelle sider av vår delte arv, samt å bevare lignende historiske steder. For å få en bedre forståelse av Fort Stanwix og Amerika i kolonitiden, kan du besøke disse samarbeidspartnere, fra lokale historiske lag, til stats- og nasjonalparker. For å få mer informasjon om parkens partnere i dette arbeidet, kan du ta kontakt med parkens personale.

Marinus Willett Samlinger og utdanningscenter åpnet i 2005. Dette er resultatet av et partnerskap mellom National Park Service, byen Rome, fylket Oneida, staten New York og Oneida Indian Nation. Senteret tilbyr besøkende informasjon og utstillinger i tillegg til topp moderne oppbevaring av over 400 000 gjenstander i samlingen til parkens museum.

Fort Stanwix nasjonale monument er en av nesten 400 parker i USAs nasjonale parksystem (NPS). NPS tar vare på disse spesielle plassene som er blitt ivaretatt av det amerikanske folket slik at alle kan oppleve vår arv. NPS ønsker å bevare og beskytte naturlige og kulturelle ressurser til glede, inspirasjon og utdanning for denne og fremtidige generasjoner. Besøk www.nps.gov for å lære mer om parkene og NPSs programmer i alle USAs lokalsamfunn.

ONEIDA CARRYING PLACE, 9,6 KILOMETER SOM PÅVIRKET NORD AMERIKAS UTVIKLING

I årtusener har den gamle veien som forbinder Mohawk-elven og Wood Creek vært et vitalt bindeledd for reisende mellom Atlanterhavet og Lake Ontario. Reisende benyttet denne velbrukte ruten gjennom Oneida-indianernes territorium for å frakte sine handelsvarer og nyheter, såvel som sykdommer, til andre langt borte. Når europeerne ankom, kalte de stedet for Oneida Carrying Place og innviet en viktig epoke i amerikansk historie, en periode der nasjoner kjempet om kontroll over såvel Oneida Carrying Place som over Mohawk-dalen, hjem for Irokeserføderasjonen og Nord Amerikas rike naturressurser. I denne kampen kom Fort Stanwix til å spille en vital rolle.

En Verdenskrig

Kampen begynte sommeren 1754, da franskmennene og kolonisttroppene i Virginia braket sammen i sydvest av Pennsylvania og startet det som senere skulle bli kjent som den franske og indianske krig. Innen 1756 hadde kampene spredt seg til Europa hvor den ble kjent som syvårs-krigen. Det samme året invaderte franskmennene og deres allierte indianere Mohawkdalen og begynte å ødelegge britiske fort langs Oneida Carrying Place og German Flatts (Herkimer, N.Y). Den britiske brigadegeneralen John Stanwix svarte med å beordre byggestart på et fort ved Oneida Carrying Place i 1758. Fort Stanwix satte en stopper for den franske invasjonen og ble et springbrett for det britiske felttoget.

Fredsavtalen i 1768

Når den franske og indianske krigen sluttet i 1763, frafalt Frankrike alle sine krav i Nord Amerika øst for Mississippi overfor britene. Amerikanske indianere, som hadde vært allierte med franskmennene, ble på den annen side stadig mer misfornøyd med de britiske retningslinjer og startet sin egen uavhengighetskrig. Pontiacs opprør resulterte i den kongelige kunngjøringen av 1763, og hindret engelske bosetninger vest for fjellkjeden kjent som Appalachene. For å gjøre slutt på konflikten mellom indianerne og engelskmennene forhandlet overoppsynsmannen for indianersaker, Sir William Johnson, frem en avtale mellom partene i 1768. Avtalen ble fremforhandlet på det nå fraflyttede Fort Stanwix, og der ble Irokeserføderasjonen enig om en fordeling av landet øst og sør for Ohio-elven. Dette skapte opprør blant andre stammer som bodde i dette området, og la grunnlaget for fremtidige konflikter.

Oversikt Over Parken Og Ting Som Du Bør Vite For Din Egen Sikkerhet

Inngangen til fortet ligger en kort spasertur fra Marinus Willett-senteret. Tre korte stier omgir fortet. Den ene går et stykke langs Oneida Carrying Place. De to andre gir innsikt i hendelsene rundt beleiringen i 1777. Parkvoktere holder innholdsrike foredrag hver eneste dag med jevne mellomrom. Foredragene varer i gjennomsnitt i 45 minutter. Kontakt en parkvokter i besøkssenteret for å få informasjon om tidspunkter og steder for alle hendelser den dagen du er der. Parken er tilrettelagt for handikappede og mange av sakene på programmet er tilrettelagt for svaksynte og tunghørte. Førerhunder og lignende er tillatt i alle parkens bygninger. Personalet hjelper deg gjerne.

Siden fortet er rekonstruert slik det opprinnelig var, er det enkelte ting du må være oppmerksom på. Bakken rundt og inni fortet er ofte ujevn og kupert, så se godt etter hvor du trår. Mange av fortets områder er laget av tre, så vær forsiktig du ikke får fliser. Hold barn unna veggene og kanonene og ildstedene, og følg instruksjonene under våpendemonstrasjonene. Det er ingen piknikmuligheter på fortet. Kjøledyr må til enhver tid holdes i bånd og er ikke tillatt inne i bygningene. Det er ikke tillatt å røyke på området. Hverken inne i fortet eller på besøkssenteret.

NØKKELHENDELSER I FORT STANWIX SIN HISTORIE:

1758 - Britene bygger Fort Stanwix, herfra kunne britiske tropper erobre franske fort ved Kingston, Ontario (1758), Oswego og Niagara (1759) og St. Lawrence og Montreal (1760) med stor suksess.

1768 - Grenseavtaler fremforhandlet i Fort Stanwix med Irokeserføderasjonen åpner for indianske bosetninger øst og sør for Allegheny og Ohio-elven. Avtalen opprører andre stammer som bodde i disse områdene.

1777 - Beleiringen av Fort Stanwix starter den 3. august. Gansevoort sverger å holde fortet "med ekstreme midler". St. Leger avslutter beleiringen etter 21 dager da amerikanske forsterkninger ankommer.

Slaget ved Oriskany, 6 august. Britiske tropper assistert av indianere, utfører et bakholdsangrep på 800 militssoldater under Nicholas Herkimer og stopper dermed et forsøk på å avløse troppene ved Fort Stanwix. Tropper fra Fort Stanwix plyndrer britiske lojalister og indianerleire.

1779 - Tropper under ledelse av General John Sullivan og James Clinton ødelegger byer i hjertet Onondaga, midt i hjertet av Irokeserføderasjonen som et svar på angrepene i Mohawk-dalen. Fiendtlige handler av indianere forsterkes.

1784 - En avtale signert på Fort Stanwix gjør slutt på krigen mellom de stammene i Irokeserføderasjonen som var allierte med britene og tvinger de til å avstå fra alle krav vest for New York og nord for Ohio-elven.

1788 - Staten New York forhandler om landområder med stammene Oneidas og Onondaga på Fort Stanwix, noe som gav de store områder med jord fra indianerene, en prosess som utfordret både føderale selvstendighet såvel som indianerene.

1790 - Representanter for Onondaga og Cayuga stammene bekrefter avtaler om landområder med staten New York på Fort Stanwix. Mye av dette landet ble senere solgt for å dekke krigsgjeld eller gitt til soldater istedet for lønn.

Den Amerikanske Uavhengighetskrigen

Den amerikanske uavhengighetskrigen åtte år lange varighet, strakte seg fra Lexington og Concord i 1775 til Parisavtalen i 1783. I 1776, mens den kontinentale kongressen debatterte nasjonens uavhengighet, beordret general Washington Fort Stanwix gjenoppbygget for å beskytte nasjonens utvidede grenser mot nordvest, og for å sikre seg et fotfeste for videre ekspansjon mot vest. Fortet ble omdøpt til Fort Schuyler etter Major Phillip Schuyler, kommandant for den hærens nordlige avdeling.

1777: Krigens Vendepunkt

Sommeren 1777 ledet oberstløytnant Barry St. Leger (med den midlertidige ranken som brigadegeneral) en hær inn i Mohawk-dalen som en del av Major General John Burgoynes plan for å ta kontroll over staten New York. Denne hæren besto av 800 britiske, tyske og kanadiske soldater, britiske lojalister og 800 amerikanske indianerkrigere fra New York og området kjent som Great Lakes. Den 3. august startet St. Leger beleiringen av Fort Stanwix. Da var det 800 kontinentale soldater under Oberst Peter Gansevoorts kommandoder.

Den 6. august ble Tryon County-militsen under brigadegeneral Nicholas Herkimers ledelse, som var på vei for å hjelpe soldatene i Fort Stanwix, utsatt for et bakholdsangrep av britiske lojalister og indianere nær landsbyen Oriska i Oneida. Slaget om Oriskany, som tvang militsen til å trekke seg tilbake, ble utkjempet mellom familiemedlemmer, venner og naboer. Medlemmene av Irokeserføderasjonen sloss også mot hverandre og brøt dermed en fred som hadde knyttet dem sammen i århundrer. Under dette slaget ledet oberstløytnant Marinus Willett, Gansevoorts nestkommanderende, en liten gruppe soldater fra fortet og tok til fange et større antall fiendtlige fanger, ødela leirene deres og brakte tilbake 21 vognlass med forsyninger til fortet. Beleiringen endte den 23. august da kontinentalsoldater under generalmajor Benedict Arnold ankom som forsterkninger. Sammen med Burgoynes nederlag og overgivelse ledet seieren ved Fort Stanwix ledet direkte til alliansen mellom USA, Frankrike og Nederland.

Saratoga-felttoget, juni - oktober 1777

Saratoga-felttoget var generalmajor John Burgoynes hjertebarn, han trodde at det å splitte koloniene langs Hudson-elven ville ende den amerikanske uavhengighetskrigen. Hans plan var å rykke sørover fra Canada, opp Lake Champlain, ta Fort Ticonderoga for så å rykke sørover langs Hudson til Albany. Der skulle han slå seg sammen med Sir William Howe, som kom fra New York City i nord, og Barry St. Leger, som kom østfra langs Mohawk-elven. Howe kom aldri så langt, han ble opptatt med et korstog for å erobre Philadelphia og rakk dermed aldri frem til Albany. St. Leger ble opptatt med den 21 dager lange, men fåfengte, beleiringen av Fort Stanwix og ble deretter tvunget til å returnere til Canada.

Etter at han hadde rystet patriotenes moral ved å ta Ticonderoga både raskt og enkelt, fortsatte Burgoyne sin fremrykking sørover. Der bekjempet han amerikanske tropper ved Hubbardton og tvang frem evakueringer av både Fort Anne og Edward. Men så begynte flaksen hans å ta slutt. Et kompani av Hessianere (tyske leiesoldater) som han sendte ut for å plyndre Bennington, ble nedkjempet av tropper under brigadegeneral Johan Stark og oberstløytnant Seth Warners kommando. Mens han fortsatte sørover, krysset Burgoyne Hudson-elven og stanset troppene sine der hvor vi idag finner Stillwater, NY. Der hadde de amerikanske troppene, som nå var under kommando av Horatio Gates som hadde erstattet Phillip Schuyler, tatt stilling ved Bemis Heights. Burgoyne forsøkte å bryte gjennom de amerikanske linjene ved Freemans Farm den 19. september og ved Bemis Heights den 7. oktober. Da begge disse forsøkene feilet valgte den britiske kommandanten, som nå var i undertall, omringet og uten mulighet til tilbaketrekning, å overgi seg den 17. oktober 1777.

Den Arrogante Freden

Den amerikanske uavhengighetskrigen var over i 1783, men både USA og de amerikanske indianerne fortsatte kampene. For å få en slutt på krigen, forhandlet USA frem Fort Stanwix avtalen med Irokeserføderasjonen i 1784. USA dikterte betingelsen i avtalen, tok amerikanske indianere som gisler til alle krigsfangene var blitt returnert og tvang således representantene for Irokeserføderasjonen til å signere avtalen. Irokeserføderasjonen ble også tvunget til å avstå fra sine krav om Ohio og vestre Pennsylvania, noe som fornyet ekspansjonen vestover. I tillegg ble amerikanske indianere ansett som en selvstendig nasjon innenfor USA sine grenser. Avtalen i 1784 var en direkte årsak til indianerkrigene i Ohio på 1780 og -90 tallet.

Traktater og Råd i 1788 og 1790

Etter den amerikanske uavhengighetskrigen ble Fort Stanwix fortsatt brukt til å avgjøre offisielle saker for amerikanske indianere. Fire avtaler angående fordeling av land ble fremforhandlet her av staten New York med stammene Oneida, Onondaga og Cayuga, uten tillatelse fra de føderale myndighetene. Disse avtalene ble senere anerkjent i den føderale avtalen fra 1794, kjent som Canandaigua-avtalen. I en årrekke etter avtalen ble inngått, kom representanter for Oneida, Onondaga og Cayuga til Fort Stanwix den 1. juni for å kreve inn sin årlige betaling for landområdene. Som et resultat av denne avtalen ble det mulig å begynne på arbeidet med å grave en kanal gjennom disse områdene, dette ville til slutt føre til åpningen av Erie-kanalen i 1827.

Avtalen fra 1784 med Irokeserføderasjonen
BILDER FRA U.S. NATIONAL ARCHIVES

En Guide Til Fortets Forskjellige Deler:

Fort Stanwix fremstår i dag praktisk talt som det gjorde under den amerikanske uavhengighetskrigen. Byen Rome og den nasjonale parktjenesten gikk sammen om å gjenoppbygge en kopi av det originale fortet fra 1776 med hjelp fra mange av de opprinnelige planene og dokumentene. Hovedbygningen, vakthuset, sortiporten, lagerbygninger og vollgraven er derimot ikke gjenreist. Tallene på illustrasjonen på turkartet, knyttet til de nummererte tekstblokkene under, identifiserer de viktigste delene av fortet. Merkingen identifiserer tekniske elementer som blir forklart i teksten under:

Berm – Et lite hulrom mellom brystvernet og vollgraven som skal hindre jord i å havne i vollgraven.

Bastion – En fremskutt plattform for artilleri.

Casemate – Tømmerbygninger bygget mot den indre veggen i fortet for lagring av forsyninger og forlegning av tropper.

Covered Way - Beskyttet vei – En slags vei som går rundt grøften og er beskyttet av brystvernet. Denne ble brukt til å flytte lett artilleri og soldater omkring i fortet.

Curtain Wall - Yttervegg – Den delen av fortet som knytter sammen bastionene

Ditch - Grøft/vollgrav – En utgraving rundt deler av eller alle veggene til et fort for å forhindre et angrep.

Embrasure – Åpninger i fortets vegger for avfiring av kanoner. Den utvidede vinkelen tillater ildgiving over et stort område.

Fraise - Palisader – En rekke spisse trestokker vinklet utover på en horisontal måte fra fortet, bygget for å hindre overraskelsesangrep.

Glacis - Fortifikasjon – En lett skråning foran fortet mot det omliggende landskapet.

Parapet - Brystvern – Brystvern reist på toppen av en voll for å beskytte soldatene og vitale deler av fortet.

Sentry Box - Skilderhus – Et lite byggverk på toppen av brystvernet laget for å beskytte vaktstyrken i dårlig vær.

Utforske Fortet:

1 – Willett-senteret. Her kan du få en orientering om Fort Stanwix og den amerikanske uavhengighetskrigen i Mohawk-dalen. Utforsk de interaktive programmene og kjøp unike gaver og suvenirer.

2 – Vindebroen. Det er ikke kjent hvilken type vindebro Fort Stanwix hadde. Men denne typen var den mest brukte på den tiden. Den ble operert med et motvektssystem. Dette består av 550 kg med vekt på hver side, og ble manuelt startet slik at vektene rullet ned på skinnene slik at broen ble hevet. Man antar at når broen skulle heves, ble det benyttet store påler for å dytte broen så langt ut at dens egenvekt trakk vektene til topps på skinnene igjen.

3 – Tømmerbyggene i sørøst. Disse ble brukt som soldatbrakker. Navnet ved døren (Jansen) forteller hvem som var troppens kommandant. De lange sengene fylt med halm, ble kalt "krybber", der lå 10 til 12 menn og sov side om side.

4 – Den sørøstlige Bastionen. Fortets bakeri lå rett under denne bastionen. Soldatenes diett besto i hovedsak av brød, og hver soldat hadde en daglig rasjon på 1 pund, altså 454 gram, med mel eller brød. En stor åpning i bastionens vegg utgjorde inngangen til soldatenes toaletter. Dette er ikke blitt gjenoppbygget.

5 – Lageret. Denne bygningen var opprinnelig brukt til lager for forsyninger og kan også ha vært der kvartermesteren hadde sitt som. (En kvartermester i den britiske hær var ansvarlig for å fordele forsyninger til troppene og må ikke forveksles med marinens kvartermester rang.) I dag ligger de offentlige toalettene i denne bygningen.

6 – Brakkene i øst. I dette komplekset lå de sparsommelig innredde rommene til offiserene, handelsmennene, soldatene og underoffiserene som var under DeWitts og Bleekers kommando.

7 – Sortiporten. En sortiport var svært vanlig på fort som Stanwix. Den ble blant annet brukt til å flytte små grupper med soldater ut av fortet under dekning slik at de bl.a. kunne fylle opp vannforsyningene fra bekken utenfor fortet. Oberstløytnant Willett brukte den til å snike seg gjennom britiske linjer for å hente hjelp under beleiringen. Tømmerbygningene på hver side av sortiporten ble brukt som brakker for soldatene.

8 – Bastionen i nordøst. Under beleiringen var denne bastionen ikke ferdigbygget. På grunn av denne svakheten, valgte britiske styrker å konsentrere de første angrepene under beleiringen her. De britiske kanonene var plassert ca. 550 meter nord for fortet. Omtrent der den store røde mursteinsbygningen står idag. Hovedkvarteret til St. Legers hær lå like bak denne bygningen.

9 – Offiserbrakke. Kombinasjonen av liten plass og få senger, ledet ofte til situasjoner som vi ser her: Små enkle soldatsenger og sparsommelig møbler, ikke det en offiser ville vært vant til. Så mange som fire til åtte offiserer måtte dele dette området under beleiringen.

10 – Artilleribefalets innkvarteringer. Under beleiringen ble disse brakkene benyttet av kapteinløytnant Joseph Savage som hadde en 30-manns tropp med menn som hovedsaklig kom fra Massachusetts og Connecticut under sin kommando.

11 – Kommandantens innkvarteringer. Som fortets kommandant, var dette Oberst Peter Gansevoorts innkvartering. Dette var antagelig det mest overdådige møblerte stedet i hele fortet. Gansevoort hadde også en større variasjon i kostholdet. Han skriver om "måltider som inneholdt kalv, duer og forskjellige typer fisk".

12 – Personalrom og spiserom. Om dagen ble disse rommene bruk som kontor for Oberst Gansevoort og som som personalrom for offiserene. Om kvelden ble det brukt som spiserom og sosialt samlingssted for offiserene.

13 – Offiserenes innkvarteringer. To til tre offiserer delte et rom på denne størrelsen. Så tomt som det fremstår nå kan ha vært slik det så ut da de skiftet regiment på fortet.

14 – Årestuen. Dette var opprinnelig en innkvartering for offiserer, men i dette rommet finner man nå fundamenter av et originalt ildsted som arkeologer gravde ut på 1970-tallet.

15 – Bastionen i nordvest. Magasinet som lå under denne bastionen ble et mål under beleiringen fordi den inneholdt et kruttlager som de britiske troppene ønsket å ødelegge.

16 – Tømmerbygningene i vest. Dette var opprinnelig også brakker for soldatene, møblert med senger akkurat som tømmerbygningene i sørøst.

17 – Brakkene i vest. Opprinnelig var dette også innkvartering for soldatene under kaptein Gregg. I dag inneholder bygningen en vokterstasjon og her kan du se en kortfilm om hvordan livet var for amerikanere under uavhengighetskrigen.

18 – Bastionen i sørvest. Under denne bastionen, hvor flaggstangen nå står, ligger felthospitalet der soldatene mottok pleie. Her kan man se et utvalg av medisinske instrumenter.

19 – Tømmerbygningene i sørvest. Dette var innkvarteringen for fortets sivilister. I dag fungerer det som kontorer for parkens ledelse og er ikke åpent for publikum.

National Park Service
U.S. Department of the Interior

Fort Stanwix National Monument
112 E Park Street
Rome, NY 13440

EXPERIENCE YOUR AMERICA™

ALLE VEIER LEDER TIL ROME

Fort Stanwix ligger i sentrum av Rome, N.Y, på hjørnet av James Street og Erie Boulevard. Willett-senteret og fortet er åpent fra 09:00 til 17:00 hver dag, med unntak av USAs takkgivelsesdag (Thanksgiving), 1 juledag og 1 nyttårsdag. GPS-adressen til besøkssenteret er: 100 North James Street, Rome, NY 13440. Alle hovedveier gjennom Rome (26, 46, 49, 69, 365, og 90) fører deg rett til monumentet. For å komme deg til Rome via New York Thruway (90), ta exit 32 ved Westmoreland N.Y og følg skiltene til Rome sentrum (Downtown Rome). Det er mulig å finne parkering i sentrum i en avstand der du kan se monumentet. Det ligger en bussterminal på Liberty Street som er to kvartaler unna. Det er også en Amtrak-togstasjon på Martin Street, rundt 1,6 kilometer unna. Den nærmeste kommersielle flyplassen er Syracuse, N.Y.

For Mer Informasjon:

Postadresse:
National Park Service
Fort Stanwix National Monument
112 E Park Street
Rome, NY 13440
USA

Telefonnummer:
1-315-338-7730

Hjemmeside:
www.nps.gov/fost
www.nps.gov/revwar
www.nps.gov

